

УЖГОРОД

ЦІНА 3,50 ГРН.

8 січня в Ужгородській міськраді з ініціативи Закарпатської обласної станції переливання крові спільно з управлінням охорони здоров'я та цивільного захисту населення міської ради відбулася акція зі здачі крові. Забір проводила виїзна бригада обласної станції переливання.

До доброї справи долучилися міський голова Богдан Андрійів, працівники міської ради та інші небайдужі ужгородці.

Закликаємо ужгородців не бути байдужими – ваша донація може стати вирішальною для порятунку поранених захисників та цивільних.

ДОНОРСЬКА КРОВ – ПИТАННЯ ЖИТТЯ І СМЕРТІ

для поранених військових і постраждалих цивільних українців

Донорство крові – це простий і водночас надзвичайно важливий крок, який може врятувати людське життя. Кров потрібна постійно, а в умовах війни потреба в ній значно зросла.

Сьогодні донорська кров – це питання життя і смерті для поранених військових і постраждалих цивільних українців. Саме стабільні запаси крові та її компонентів дають медикам шанс рятувати життя – на фронті й у тилкових госпіталях. Тому зараз, як ніколи, важливо регулярно поповнювати ці запаси.

Де здати кров: м. Ужгород, вул. Івана Чендея, 15.

Графік роботи: з 9:00 до 14:00 (у будні).

Кров одного донора може врятувати до трьох життів. ДОПОМОЖІМО ТИМ, ХТО ЩОДНЯ ЗАХИЩАЄ НАС.

В УЖГОРОДІ ВІДБУДУТЬСЯ «ІГРИ ВОЇНІВ КАРПАТ»

31 січня військовослужбовці й ветерани війни змагатимуться в адаптивних видах спорту з нагоди річниці СК «CS Gladiator».

Відкритий кубок міста та Закарпатської області збере учасників у трьох дисциплінах: **ривок гирі 16 кг; веслування на тренажері; жим лежачи 50% власної ваги.** Приєднуйтеся – покажіть свою міць, відчуйте справжній дух підтримки та спортивного азарту. Чекаємо на старті: 31 січня о 9:00, Ужгород, вул. Заньковецької, 5 (СК «Юність»).

ВІДКРИТИЙ КУБОК МІСТА УЖГОРОДА ТА ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ ПРИСВЯЧЕНИЙ РІЧНИЦІ СТВОРЕННЯ СК «CS GLADIATOR»

ІГРИ ВОЇНІВ КАРПАТ

СЕРЕД ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ З АДАПТИВНИХ ВИДІВ СПОРТУ

КАРПАТСЬКА СІЧ

БУТИ ВОЇНЬКАМИ ВІЧНО

РИВОК ГИРІ 16КГ НА КІЛЬКІСТЬ РАЗІВ ЗА 60 СЕКУНДА	ВЕСЛУВАННЯ НА ТРЕНАЖЕРІ СОНЦЕРТ 2 МОДЕЛІ НА ДИСТАНЦІЮ ЗА 60 СЕКУНДА	ЖИМ ЛЕЖАЧИ 50% ВІД ВЛАСНОЇ ВАГИ НА КІЛЬКІСТЬ РАЗІВ ЗА 60 СЕКУНДА
--	---	--

31 СІЧНЯ 9:00 +38 098 794 7016

м. Ужгород, вул. Заньковецької, 5 / СК «Юність»

GLADIATOR СІЧ ЗА ПІДТРИМКИ:

МІЖНАРОДНА СОЛІДАРНІСТЬ І РЕАЛЬНА ПІДТРИМКА УКРАЇНИ З БОКУ ІНОЗЕМНИХ ПАРТНЕРІВ

мають особливе значення в умовах повномасштабної війни

Днями міський голова Богдан Андріїв вручив Подяки Ужгородської міської ради заступнику директорки Центру інформованого суспільства у Празі Міхаелу Мураду та доктору наук педагогічного факультету Карлового університету в Празі Саліму Мураду – за організацію допомоги та вагомий особистий внесок у підтримку Збройних Сил України.

Богдан Андріїв подякував друзям з-за кордону за послідовну підтримку України, солідарність з українським народом та реальну допомогу нашим захисникам, наголосивши на її важливості.

Міхаел Мурад від 2020 року є координатором чесько-німецької програми для молодих фахівців (CGYPP) в Асоціа-

ції міжнародних справ. Упродовж 2020–2023 років працював у Центрі безпеки європейських цінностей, де розробляв освітні програми з питань безпеки та зовнішньої політики. З 2011 року він залучений до діяльності некомерційної організації EUTIS, нині очолює її Раду директорів.

Із 2023 року Міхаел активно й системно організовує допомогу для ЗСУ разом з учасниками освітніх програм Безпечних студій CIS. За його участі зібрано та передано допомогу різним підрозділам Збройних Сил України, де служать військовослужбовці з Ужгорода та Закарпатської області, а також на виготовлення дронів і підтримку поранених військових. Загальна сума допомоги становить близько 25 тисяч євро. Окрім цього, він організовує інформаційні, про-

світницькі та навчальні заходи, спрямовані на протидію дезінформації про Україну.

Доктор наук Салім Мурад займається науковою та викладацькою діяльністю у сфері політології та міграційних студій на факультеті охорони

здоров'я та соціальних наук Південночеського університету в Чеських Будейовіцах. Він також відповідає за міжнародну магістерську програму EMMIR (Європейський магістр з міграції та міжкультурних відносин), яку допоміг започаткувати в

Чеській Республіці.

У своїй роботі Салім Мурад зосереджується на питаннях громадянства, громадянської освіти, участі громадян у суспільному житті та інноваційних підходах до викладання на перетині соціальної роботи й політології. Він був членом команди засновників Гімназії пам'яті нації, де викладав основи соціальних наук, а з 2007 року читає лекції з курсу «Реклама та споживче суспільство» в Нью-Йоркському університеті в Празі.

Ужгородська громада щиро цінує небайдужість і підтримку друзів України за кордоном, адже саме така солідарність зміцнює віру в перемогу, свободу та спільне європейське майбутнє. Кожен такий жест підтримки – це не просто матеріальна допомога, а й потужний сигнал єдності з Україною та віри в нашу перемогу.

БОКСЕРСЬКИЙ ТРЕНАЖЕР, БАРАБАНИ ТА БУЛЬБАШКОВА «СТІНА»

– в Ужгородському ліцеї №12 відкрили сучасну Кімнату психологічного розвантаження

психоемоційного розвантаження. Кімнату повністю облаштували благодійники, а міська рада долучиться встановленням системи кондиціонування. Це позитивний приклад ефективного партнерства, який відкриває нові можливості для реалізації соціально важливих проєктів у місті. Іван Завидняк також висловив сподівання, що подібні простори відкриватимуть в Ужгороді й надалі, і не лише в освітніх закладах.

Caritas Czech Republic уже вперше долучається до реалізації на Закарпатті важливих гуманітарних та соціальних ініціатив, зазначив заступник голови ОВА Юрій Гузинець. За його словами, створення таких просторів у школах є надзвичайно актуальним, адже ментальне здоров'я дітей – це основа їхнього розвитку, навчання та життєстійкості. Юрій Гузинець подякував благодійникам і підкреслив, що обласна влада підтримує подібні ініціативи та зацікавлена в їх масштабуванні, щоб якомога більше шкіл Закарпаття мали безпечні, інклюзивні та підтримувальні простори для дітей і педагогів.

Діти щодня стикаються з тривогою, емо-

ційними викликами та інформаційним перевантаженням. Тож завдання ліцею – не лише навчати, а й дбати про психологічне здоров'я кожної дитини, допомагати їй відновлювати сили та відчувати підтримку й безпеку, – наголосила директорка закладу Ярина Харіна. Вона додала, що кімната стане у нагоді й педагогам, адже вчителі також працюють у складних умовах постійної напруги та високої відповідальності. Простір психологічного розвантаження дасть змогу зробити коротку паузу, відновити емоційну рівновагу та зберегти внутрішній ресурс, що позитивно позначиться на якості освітнього процесу загалом.

Благодійники відремонтували приміщення площею 34 м², встановили в ньому спеціальні меблі та різноманітне обладнання – сенсорні панелі, музичні інструменти й світлові елементи. Завдяки цьому і діти, і дорослі можуть у зручній для себе спосіб позбутися стресу і втоми. Як розповіла директорка Caritas Czech Republic в Україні Наталія Мацькова, кімната поділена на 4 ключові зони: сенсорну, активного розвантаження, арт- та пісочної терапії і звукової релаксації. Кожна з них виконує свою функцію – від заспокоєння й стабілізації стану до безпечного вивільнення емоцій та відновлення концентрації.

Сенсорна зона (Relax Zone) – «серце» простору. Тут розміщені світлова бульбашкова панель, дзеркало з ефектом нескінченності, сенсорна світлова панель та телевізор із релакс-музикою. Зона допомагає заспокоїтися, стабілізувати дихання та знизити рівень тривоги.

Зона активного розвантаження (Resource Zone) – м'які модулі, важка ковдра, сенсорні доріжки. Особливо важлива для дітей із гіперактивністю або порушеннями моторики, адже допомагає зняти фізичну напругу й краще відчувати власне тіло.

Зона арт- та пісочної терапії (Art Zone) – світлові столи для малювання піском і дошка для маркерів. Ефективний

інструмент для роботи з травматичним досвідом, зокрема для дітей з родин ВПО та дітей із РАС.

Зона звукової релаксації (Music Zone) – електронні барабани, синтезатор, глюкофон і тренажер електронного боксу. Тут можна безпечно «випустити» емоції, відновити баланс і концентрацію.

Кімната психологічного розвантаження дозволяє стабілізувати стан під час і після стресових подій, отримати конфіденційну підтримку без стигми, відновити увагу протягом навчального дня, проводити групові заняття з психоедукації та формувати атмосферу довіри й взаємопідтримки в шкільній спільноті.

Регіональна координаторка програми «Ти як?» Таїсія Симочко зазначила, що це спільний проєкт із Caritas у межах розвитку послуг у сфері ментального здоров'я не лише в медичних і соціальних установах, а й у школах, мистецьких центрах, музеях. Мета – профілактика, а не лише реагування на вже сформовані діагнози. Саме тому створення кімнат психологічного розвантаження, центрів ментального здоров'я та життєстійкості є елементом єдиної системи підтримки. Простір потрібен не лише дітям із діагнозами, а й тим, кому просто необхідна тиша, пауза і можливість відновитися. У кімнаті проводитимуть психоедукаційні заходи для учнів, педагогів і батьків разом із партнерами – БФ «Доркас» та ГО «Неємія». Також координаторка відзначила оперативне реагування Ужгородської міської ради, яка першою в області долучилася до реалізації проєкту.

«В умовах зростання тривожності серед дітей та поширення різних труднощів емоційного й поведінкового спектру така кімната виконує ключову функцію «точки відновлення»: тут можна ненадовго усамітнитися, заспокоїтися, відновити контроль над емоціями та нормалізувати самопочуття. Простір також може використовуватися для індивідуальної та групової роботи з дітьми, консультацій із батьками, зустрічей із фахівцями та проведення коротких практик саморегуляції – тобто як ресурсна локація, що підсилює психологічну стійкість шкільної спільноти», – зазначають у Caritas Czech Republic.

Простір облаштувала Caritas Czech Republic in Ukraine у межах пілотного для Закарпаття проєкту. Заклад обрали не випадково. У ліцеї навчаються 903 учні, і значна частина з них особливо потребує психосоціальної підтримки: 216 дітей – із родин внутрішньо переміщених осіб; 94 дитини, батьки яких нині на війні; 32 дитини ветеранів; 13 – діти загиблих Героїв; 104 дитини виховуються в одиноких батьків. У ліцеї також функціонують 4 інклюзивні класи, де навчаються діти з розладами аутистичного спектру (РАС) та ДЦП.

У відкритті Кімнати взяли участь заступник голови Закарпатської обласної державної адміністрації Юрій Гузинець, заступник міського голови Ужгорода Іван Завидняк, директорка "Caritas Czech Republic" в Україні Наталія Мацькова, регіональна координаторка Всеукраїнської програми підтримки ментального здоров'я "Ти як?" у Закарпатській області Таїсія Симочко.

Іван Завидняк подякував чеським партнерам за ініціативу та оперативну реалізацію проєкту. Як він розповів, представники Caritas звернулися до Ужгородської міської ради з проханням допомогти знайти навчальний заклад для впровадження цієї ініціативи наприкінці минулого року. Ліцей №12 обрали через найбільшу частку дітей ВПО та інших категорій учнів, які потребують

ДО УВАГИ СУБ'ЄКТІВ
ГОСПОДАРЮВАННЯ В УЖГОРОДІ!

НАГАДУЄМО ПРО СВОЄЧАСНЕ ОЧИЩЕННЯ ПРИЛЕГЛИХ ТЕРИТОРІЙ ВІД СНІГУ!

Відповідно до Правил благоустрою м. Ужгорода, суб'єкти господарювання зобов'язані прибирати територію біля своїх торгових центрів, магазинів, об'єктів побутового обслуговування чи громадського харчування, підприємств, автомийок, АЗС тощо на відстані 15 метрів навколо них, а також палаток, ларьків, кіосків – на відстані 5 метрів навколо них.

Також фізичні особи підприємці мають своєчасно очищати від снігу тротуари, пішохідні доріжки, дороги, місця паркування автомобілів, покрівлі, прибудинкові території, території підприємств, організації та установ, у тому числі прилеглі до них території; своєчасно посипати їх піском.

Тому звертаємося до керівників підприємств різних форм власності, установ, організацій, власників магазинів, кафе та офісів з проханням організувати прибирання снігу на закріплених територіях, включаючи прилеглі ділянки тротуарів.

Особливу подяку висловлюємо тим підприємцям, які вже активно та відповідально виконують свої обов'язки щодо очищення територій. Ваша праця робить місто чистішим і безпечнішим для всіх його мешканців! Закликаємо всіх мешканців нашої громади дотримуватися Правил благоустрою території м. Ужгорода та правил безпеки.

УЖГОРОД У ЖАЛОБІ...

В Ужгороді 7 січня попрощалися із полеглим 32-річним захисником Миколою Райнишем.

Відданий військовій присязі на вірність Українському народу, мужньо виконавши військовий обов'язок, в бою за Україну, її свободу і незалежність солдат, кулеметник 2 батальйону тероборони військової частини А7030 загинув 28 грудня 2025 року в районі населеного пункту Залізничне Пологівського району Запорізької області.

Чин похорону відбувся на площі Народній. Віддати шану полеглому прийшли рідні, друзі, військові, ужгородці, міський голова Богдан Андріїв.

Від Головнокомандувача ЗСУ генерала Олександра Сирського зачитали пам'ятний лист на знак глибокої вдячності за жертвне служіння в лавах Збройних Сил.

Після церемонії прощання жалобна хода вирушила до Пагорба Слави, де Миколу Райниша поховали з військовими почеснями.

У полеглого залишилися батьки, сестра.
Вічна і світла пам'ять...

Підтримка українських військових і тісна взаємодія з підрозділами, які стоять на варті правопорядку, залишаються серед пріоритетів Ужгородської міської ради. У цьому контексті відбулася робоча зустріч керівництва громади з представниками Ужгородського зонального відділу Військової служби правопорядку.

Міський голова Богдан Андріїв, його заступники Михайло Маргіта та Марія Бадида зустрілися з керівництвом підрозділу. Під час спілкування з начальником відділу, полковником Романом Мрикалом обговорили поточну ситуацію, актуальні потреби військових, а також можливі напрями подальшої підтримки з боку громади. Окрему увагу приділили питанням ефективної взаємодії та допомоги у виконанні службових завдань.

Роман Мрикало подякував керівництву міста за послідовну підтримку, наголосивши на її важливості для належного виконання покладених на підрозділ функцій.

Співпраця Ужгородської міської ради з Військовою службою правопорядку триває вже багато

МІСТО Й НАДАЛІ СПРИЯТИМЕ ТА ПІДТРИМУВАТИМЕ УЖГОРОДСЬКИЙ ЗОНАЛЬНИЙ ВІДДІЛ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ПРАВОПОРЯДКУ У МЕЖАХ МОЖЛИВОСТЕЙ ГРОМАДИ

років. У громаді діє міська цільова Програма матеріально-технічного забезпечення військових частин, у межах якої забезпечується системна допомога військовим підрозділам.

Зокрема, нещодавно з бюдже-

ного вторгнення росії в Україну, з 2022 року, з бюджету Ужгорода Ужгородському зональному відділу ВСП спрямовано 3 мільйони 350 тисяч гривень.

Підсумовуючи зустріч, міський голова Богдан Андріїв висловив

ту міста на запит ВСП було виділено ще 550 тисяч гривень, що дало змогу придбати спеціалізований автомобіль для потреб військових. Загалом із початку повномасштаб-

вдячність військовим за службу та запевнив, що Ужгородська міська рада й надалі сприятиме та підтримуватиме підрозділ у межах можливостей громади.

В УЖГОРОДІ ПІДБИЛИ ПІДСУМКИ МІЖНАРОДНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЄКТУ INCLUSIV.EDU

У заключній конференції міжнародного освітнього проєкту «На шляху до інклюзивної міжкультурної освітньої системи в транскордонному регіоні – INCLUSIV.EDU» (HUSKROUA/23/S/3.1/012) взяли участь і представники департаменту соціальної політики та управління освіти Ужгородської міської ради. Загалом захід об'єднав представників партнерських організацій з України та Румунії, органів місцевого самоврядування, громадського сектору, а також експертів у сфері освіти й соціальної політики.

Проєкт реалізовувався в межах Програми транскордонного співробітництва Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна за підтримки Європейського Союзу та був спрямований на розвиток інклюзивної дошкільної освіти для ромських дітей у прикордонних регіонах.

Під час конференції презентували основні результати ініціативи. Зокрема, партнер проєкту в Україні – Закарпатський обласний благодійний фонд «Едельвейс» – поінформував

про комплексний підхід до підготовки ромських дітей до школи: формування навчальних груп, підготовку педагогів, проведення освітніх, інтеграційних та оздоровчих заходів. Голова фонду Володимир Химинець наголосив, що проблема готовності ромських дітей до навчання є спільною для кількох країн регіону і потребує системних рішень. Проєкт мав комплексний підхід: від розробки спеціальної освітньої програми до проведення навчальних, оздоровчих та розважальних заходів.

До реалізації проєкту долучилися партнери з України, Угорщини та Румунії, а також місцеві органи влади. З українського боку партнерами виступили Ужгородська міська рада та Закарпатська обласна військова адміністрація.

Директорка департаменту соціального захисту населення Закарпатської ОВА Ольга Травіна відзначила багаторічну співпрацю з фондом «Едельвейс» та наголосила на важливості проєкту для регіону, де проживає значна кількість осіб ромської національності. Вона також підкреслила, що Закар-

паття традиційно дотримується принципів рівності, толерантності та відкритості до різних спільнот.

Участь Ужгородської міської громади в проєкті є складовою системної роботи у соціальній сфері, відзначила директорка Департаменту соціальної політики Ужгородської міської ради Марина Стасюк. За її словами, результати проєкту та позитивні зміни, які відчули діти, свідчать про його ефективність і практичну цінність. «Результати, які ми побачили, та щирі емоції на обличчях дітей є найкращим підтвердженням його успіху. Було виконано величезний обсяг роботи, і команда проєкту справді заслуговує на найвищу оцінку», – додала посадовиця.

Своєю чергою виконавча директорка Асоціації міжгромадського розвитку повіту Сату-Маре (Румунія) Ніколета Ласан поінформувала про підвищення професійних компетентностей педагогів у сфері міжкультурної освіти, організацію навчальних заходів, розробку методичних матеріалів та активну роботу з батьками й дітьми.

Учасники конференції відзначили, що проєкт INCLUSIV.EDU став успішним прикладом транскордонної співпраці, спрямованою на посилення соціальної згуртованості, розвитку інклюзії та забезпечення рівних освітніх можливостей для кожної дитини.

Фото – Аня Семенюк

В УЖГОРОДІ ВІДБУВСЯ ВІДКРИТИЙ КУБОК МІСТА З БАСКЕТБОЛУ СЕРЕД ВЕТЕРАНІВ

На базі Центру олімпійської підготовки днями відбувся вже традиційний відкритий Кубок Ужгорода з баскетболу серед ветеранських команд. У цьогорічних змаганнях взяли участь ветеранські команди у двох категоріях: жінки 45+ та чоловіки 55+.

За почесний трофей та нагороди найвищого гатунку змагалися команди з: Кривого Рогу, Києва, Миколаєва, Львова, Мукачеве, Ужгорода та гості зі Словаччини.

Офіційне відкриття турніру відбулося за участі міського голови Богдана Андрієва і начальниці управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради Алли Чернубук, які привітали учасників, побажали спортивного азарту та незабутніх вражень.

Триденні змагання пройшли за сприяння ГО «БК «Ужгород» й управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради.

МУЗИКА ОБ'ЄДНУЄ, НАДИХАЄ І ДАРУЄ РАДІСТЬ

– незалежно від віку та життєвого досвіду. Саме таку філософію втілює музична студія «VIRTUOSO» в Ужгороді.

Днями в галереї «Ілько» відбувся черговий звітний концерт студії – виступили діти, підлітки й дорослі учні «VIRTUOSO», які представили свої досягнення та власні музичні історії.

конавці – серед них і переможці всеукраїнських та міжнародних конкурсів. Кожен номер вирізнявся старанністю, натхненням і щирою любов'ю до мистецтва.

Музична студія «VIRTUOSO» – це простір, де музика стає доступною кожному. Тут працюють групи для наймолодших дітей віком від 2 до 6 років, а також проводять індивідуальні заняття для дітей від 5 років, підлітків і дорослих. Незалежно від рівня підготовки чи досвіду, кожен може знайти тут свій шлях у музиці. Нині у студії навчається близько 400 учнів, розповіла керівниця «VIRTUOSO» Інґа Бондаренко.

Звітав на концерт і міський голова Ужгорода Богдан Андрієв. Він подякував керівниці студії та педагогам за створення простору, де діти й дорослі можуть розкривати свої таланти, та побажав усім нових творчих звершень.

Ужгородська міська рада тісно співпрацює з центром зайнятості, тому пропонуємо актуальні вакансії підприємств, які звернулися з проханням про допомогу в укомплектуванні кадрами на вільні робочі місця:

- **вантажник** – заробітна плати 20 000 гривень. Виконувати роботу з завантаження і вивантаження товару та розміщення його на складі. Дотримання правил розміщення товару на складі.
- **водій автотранспортних засобів** – заробітна плата 20 000 гривень – Забезпечувати перевезення отримувачів транспортної послуги. Перевіряти технічний стан автомобіля перед виїздом по м. Ужгород та по області.
- **інструктор навчально-тренувального центру** – заробітна плата 8000 гривень – Здійснення методичного забезпечення і координація роботи навчально-тренувального центру. Організація навчального процесу. Забезпечення безпечно проведення занять.
- **швачка** – заробітна плата 18000

- гривень – Виконувати на машинах або вручну найпростіші операції з обробки окремих деталей, вузлів та пошиття виробів з різних матеріалів; виконувати найпростіші операції з обслуговування універсальних та спеціальних швейних машин: заправку ниток, заміну голок, регулювання довжини стібка та натягу нижньої і верхньої ниток, контролювати якість крою, відповідність фурнітури до кольору та призначення виробів.
- **керівник гуртка** – заробітна плата 8000 гривень – Керівник гуртка 3D моделювання. Надання допомоги у навчальній діяльності, здійснює всі види методичної роботи відповідно до посади, навчального плану, складання плану роботи дитячого гуртка. Веде у встановленому порядку документацію

- гуртка, своєчасно надає роботодавцю звітні дані.
  - **прибиральник територій** – заробітна плата 12750 гривень – Виконувати роботи по прибиранню сміття на закріпленій території. Здійснює транспортування сміття в контейнери. Підтримує закріплену територію в чистоті впродовж робочого дня.
  - **чистильник приміщень (клінер)** – заробітна плата 8500 гривень – Клінер надає послуги з прибирання осель та приміщень професійними засобами та обладнанням. Значні фізичні навантаження.
- Звертайтеся до Ужгородської філії Закарпатського центру зайнятості: м. Ужгород, вул. А. Новака, 45. Контактний телефон: +380442449486.**

ЧЕРГОВИЙ РЕТРИТ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ

для родин загиблих, померлих і безвісно зниклих Захисників України провели у "Синевирі"

Національний природний парк "Синевир" – одне з найвідоміших і наймальовничіших місць Українських Карпат – став нещодавно простором для проведення чергового ретриту психологічної підтримки для родин загиблих, померлих і безвісно зниклих Захисників України. Захід нещодавно організував та провів Департамент соціальної політики Ужгородської міської ради.

Рідні військових мали змогу на певний час відійти від щоденного емоційного навантаження, побути в тиші та поспілкуватися. Гірське природне середовище, хвойні ліси та озеро Синевир сприяли внутрішньому заспокоєнню й емоційному відновленню.

У межах програми ретриту учасники також відвідали один із найбільших ведмежих притулків в Україні – реабілітаційний центр бурих ведмедів, що розташований на території Нацпарку.

Окремою частиною заходу стало знайомство з історією та побутом горян у історико-краєзнавчому музеї Синевира, де представлені традиційні речі вжитку, посуд і дерев'яне начиння. Звісно ж, відвідали озеро Синевир – найбільше високогірне озеро України, відоме своєю природною красою та особливою атмосферою тиші й спокою.

Департамент соціальної політики Ужгородської міської ради висловлює щирю вдячність колективу Національного природного парку «Синевир» за гостинність, змістовну екскурсійну програму та уважне, чуйне ставлення до кожного учасника ретриту.

Із сумом повідомляємо, що за даними КП «Ужгородський комбінат комунальних підприємств» від 7 по 13 січня ПИШЛИ ІЗ ЖИТТЯ 22 УЖГОРОДЦІВ:

Марченко Володимир Олексійович 1943 р.н.
 Шелестов Віктор Іванович 1948 р.н.
 Шушанін Михайло Михайлович 1952 р.н.
 Федьо Федір Юлійович 1962 р.н.
 Райниш Микола Володимирович 1993 р.н.
 Попович Тібор Георгійович 1934 р.н.
 Бондаренко Віталія Вікторівна 1972 р.н.
 Бенцо Олена Яношівна 1940 р.н.
 Ревес Ганна Юріївна 1955 р.н.
 Сливка Василь Васильович 1951 р.н.
 Малеш Дьордь Федорович 1941 р.н.
 Піскар Юрій Іванович 1972 р.н.
 Лаврів Ольга Михайлівна 1933 р.н.
 Лакатош Юрій Васильович 1954 р.н.
 Резнікова Валентина Іванівна 1947 р.н.
 Лескіян Юрій Іванович 1954 р.н.
 Куцубей Катерина Макарівна 1951 р.н.
 Сидорович Ганна Яношівна 1943 р.н.
 Лешко Ярослав Васильович 1954 р.н.
 Архій Іван Павлович 1940 р.н.
 Лешко Василь Михайлович 1938 р.н.
 Хома Євгеній Васильович 1974 р.н.

ХАЙ ЗЕМЛЯ ЇМ БУДЕ ПУХОМ...

ДО УВАГИ ТИХ, ХТО ШУКАЄ РОБОТУ!

ВТРАЧЕНИЙ УЖГОРОД: ІСТОРІЯ ЖИТТЯ ДИРЕКТОРА МАРГАРИНОВОГО ЗАВОДУ ФЕРЕНЦА ТРІБУСА

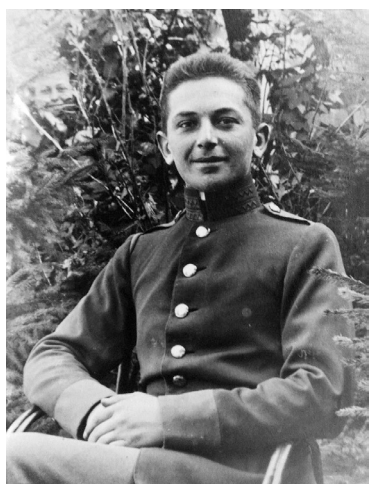
Нині "Втрачений Ужгород" розкаже про сім'ю Трібусів, генеалогічне дерево яких тягнеться до стількох цікавих постатей, що й перерахувати важко. Уявіть собі, що найстарший відомий предок Трібусів, за сімейною легендою і старими записами, був перським принцом на ім'я Захаріас Арутін. Нібито принц вимушений був утекти з рідної країни до Європи, де став іменуватися доктором Принцом Захаріасом фон Арутіном. В Європі принц був прийнятий при дворі імператриці Марії Терезії, де познайомився з її фрейліною, графинею Францискою Ветштайн фон Вестерсхайм. Пара одружилася, а Марія Терезія була настільки доброю, що подарувала молодій сім'ї своєї улюбленої фрейліни шахту з видобутком срібла. Не дивно, що коли у принца та фрейліни народилася донька, її назвали Марією Терезією Йозефою Анною фон Арутін. Йозефою вона, до слова, була тому, що хресним батьком дівчинки став старший син імператриці, майбутній імператор Йосиф II, а хресною мамою була сама імператриця.

У дорослому віці Марія Терезія фон Арутін вийшла заміж за барона Франца фон Хамершміда – і в цьому шлюбі народилася донька Емілія. Саме вона стала дружиною першого відомого нинішній родині Трібусів – Франца, і сталося це на початку XVIII століття. У цієї пари народився син Людвіг, а у нього – син Густав. І от саме Густав першим приїхав на територію нинішнього Закарпаття, причому приїхав з міста Темешвара (нині – румунська Тімішоара).

Невідомо, чи на той час родина ще володіла шахтою, бо Густав Трібус мав цілком іншу професію і життєве покликання – він був лісником. Можливо, сім'я Трібусів ще й до цього зналася з графами Шонборнами, а може, й ні, але саме до новозбудованого мисливського палацу Берегвар (нині – палац у санаторії "Карпати") у 1895 році

приїхав працювати 30-річний Густав. За сімейною легендою, Густав одразу став головним управителем лісопаркової зони Берегвару, закладав навколо палацу парк, який нині має статус пам'ятки садово-паркового мистецтва. У газеті за 1912 рік нам справді вдалося знайти замітку про те, що граф Шонборн підвищив головних лісничих Густава Трібуса і Золтана Комко до звання майстрів лісу. В родині з покоління у покоління передають також оповіді про велику дружбу графа й лісничого, котрий часто супроводжував Шонборна на полювання. Коли ж Густав познайомився у Берегварі з дівчиною Луїзою Корек, граф дозволив парі одружитися в замку.

Спершу Густав та Луїза оселилися у Берегсентміклоші (нинішньому Чинадієві), де у них народилися двоє дітей: син Ференц Нандор та донька Єва. Ференц, народжений у 1900 році, початкову освіту отримав у Мукачеві. Далі була кадетська школа у Кошице, навчання у Будапешті,

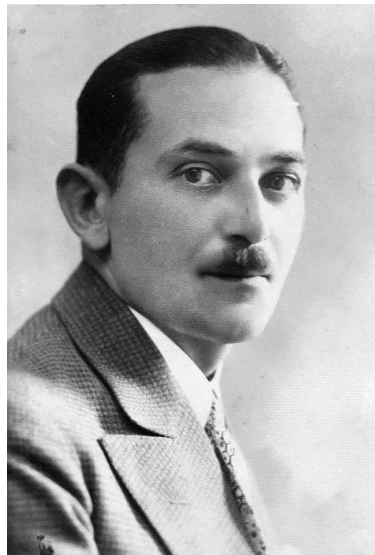
а у 1920-му – військова служба в чеському місті Оломоуці.

На той час батько Ференца вже не працював у графів Шонборнів, а був головним лісничим мисливського маєтку лицаря Кароя Шкоди (батька одного з засновників автомобільного заводу "Skoda" Еміла Шкоди) у селищі Мезолаборц (нині – словацьке місто Medzilaborce).

Нині від прекрасного мисливського палацу Шкоди в селищі не лишилося й сліду, та й занепадати палац почав ще в роки Першої світової війни, коли його, за словацькими джерелами, пограбувала й спалила козацька дивізія генерала Павлова. Але на фотографіях, які збереглися у нащадків сім'ї Трібусів, ще є і замок, і красивий будинок лісничого Густава Трібуса.

У цей маєток Ференц приїхав ненадовго після військової служби, а тоді подався у Брно, де закінчив Вищу школу деревообробних технологій. З дипломом

Ференц приїхав до Ужгорода, куди його запросили на роботу головним інженером Ужгород-

ської фабрики гнутих меблів та фурнітури ("Мундуса").

Вже тут він одружився, взявши у 29-річному віці за дружину доньку бухгалтера Вілмоша Сно-

згодом дав можливість отримати вищу освіту.

Крім шістьох братів своєї дружини, подружжя опікувалося й чотирма власними дітьми. Старший Ерно (Ернест) був відомим у місті красенем і завидним нареченим. У 1931-му він став одним із акціонерів Ужгородського маргаринового заводу, багато років працював секретарем спортивного товариства "УАС" – "Ужгородський атлетичний клуб". Другою дитиною була Ірен – майбутня дружина Ференца Трібуса, далі – Марія, або Міцке, котра в юності на конкурсі краси була визнана найкрасивішою дівчиною Ужгорода, і нарешті донечка Ержике, котра померла ще в малому віці. Аби забезпечувати таку велику сім'ю, Вілмош Сноха працював не лише в банку, а ще й двічі на тиждень їздив у Великі Лазі, у маєток відомих аристократів Плотені. Плотені мали млин, гуральню, велике господарство. А Вілмош був бухгалтером маєтку, видавав робітникам заробітну плату тощо.

Коли Ференц Трібус у 1929 році одружився з Іреною, подружжя оселилося у батьків нареченої на тодішній Другетовій площі, 25 (нині – вулиця Другетів, 57). Це була службова квартира, точніше дві квартири, бо Вілмош Сноха з дружиною Ержебет і дітьми займали перший поверх будинку, а в одній із квартир на другому поверсі проживали Ференц та Ірен Трібуси. До речі, позаду цього будинку, у дворі, були ще кілька менших помешкань, в яких проживали дві-три єврейські сім'ї. Сусіди жили дружно й мирно, діти гралися разом, тож коли у Другу світову війну євреїв забирали до гетто, це було шоком для всіх мешканців будинку. Ержебет Сноха тоді зі сльозами на очах відганяла онуків від вікон, мовляв, не дивіться, діти, це страшно. Але донька Ференца Трібуса, Марієтта, ще кілька років тому розповідала, як євреї вантажили у фіакри речі, а жінки сідали в екіпажі гарно вбрані, деякі – в шубках, курили через

довгі мундштуки сигарети, очевидно, не підозрюючи, куди їх повезуть і що їх невдовзі чекатиме.

Ну якщо ми вже згадали Марієтту, то скажемо, що у Ференца та Ірен Трібусів народилася дівчинка: хлопчик Онтол Ференц і дівчинка Марієтта Єва, хоча всі: і рідні, і друзі все життя називали їх просто Дуци та Чумі.

Коли діти ще були малими, Ференц запросили на роботу до Сваляви. Там, на потужному лісохімічному заводі "Сольва", він працював головним бухгалтером із 1939 року. Проживав із сім'єю у так званій "колонії" – будиночках, зведених спеціально для працівників підприємства. Службовці старшого рангу жили у віллах з одного боку, звичайні робітники – у маленьких будинках з іншого боку вулички. Вілла Трібусів була гарною і просторою, на чотири кімнати, а позаду неї зеленів великий парк, засаджений ялинками. У Сваляві діти відвідували початкову школу, назавжди запам'ятавши ім'я своєї першої вчительки – Йолан Цапфел.

Однак Ірен не дуже подобалося жити у Сваляві. Вона скучила за Ужгородом, дуже хотіла повернутися й нарешті знайшла для чоловіка "залізний" аргумент: дітям потрібна хороша освіта. Так на початку 1940-х років Трібуси повернулися до Ужгорода. Марієтту тоді одразу віддали на навчання до дівочої гімназії св. Єлизавети, а Онтол (Антон) навчався у королівській гімназії, в стінах якої нині працює хімічний факультет УжНУ.

Щодо Ференца Трібуса, то у 1943 році він став директором Ужгородського маргаринового заводу на вулиці Шумній. Це підприємство відкрили за різними даними у 1931 або 1932 році, а виробляли на ньому маргарини "Доллі", "Родін", "Церес". У той час маргарин був продуктом, незамінним на кухні. Ним намащували хліб, його клали у чай та каву, додавали у випічку тощо.

Роботи у Ференца в ті роки було дуже багато, бо підприємство постійно розросталося, добудовувалися все нові й нові приміщення. Але Ференц і тоді завжди знаходив час для сім'ї, прекрасно грав на роялі та флейті а ще дуже любив малювати. У 1938-му, до відзначення 100-річчя магістрату міста Ужгорода, Ференц навіть намалював ескіз для пам'ятної медалі. Ескіз його визнали кращим, медаль відлили, а Ференца нагородили. Нині одна з цих медалей зберігається у нащадків Ференца, ще одну можна побачити в музеї у Празі.

Закінчення

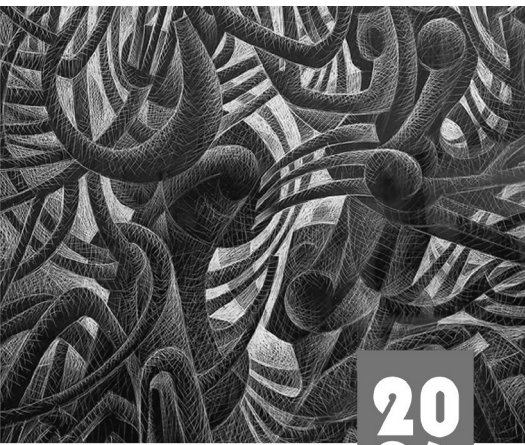
на наступній сторінці

Будинок лісничого Густава Трібуса, його робочий кабінет та крита веранда, на якій сидить Луїза Корек і стоїть Єва Трібус

«КАЛЕНДАР КРАЄЗНАВЧИХ ПАМ'ЯТНИХ ДАТ ЗАКАРПАТТЯ НА 2026 РІК» ПРЕЗЕНТУВАЛА ОБЛАСНА БІБЛІОТЕКА

20
26

КАЛЕНДАР
КРАЄЗНАВЧИХ
ПАМ'ЯТНИХ ДАТ
ЗАКАРПАТТЯ

У вівторок, 13 січня, в Закарпатській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Ф. Потушняка презентували традиційний щорічник «Календар краєзнавчих пам'ятних дат Закарпаття на 2026 рік», який вже десятиріччями видає обласна бібліотека, залучаючи фахівців із різних галузей знань. Представлення відбулося за участі укладачів, авторів статей та ювілярів і буде присвячене пам'яті Сергія Федаки, історика, письменника, багаторічного дописувача видання.

406-сторінковий календар відкривається переліком основних краєзнавчих

знаменних та пам'ятних дат 2026 року. Основу календаря складають ґрунтовні розвідки про визначних діячів краю, підготовлені провідними науковцями, публіцистами. Цьогоріч це 39 статей про військових, письменників, художників, музикантів, науковців, лікарів, бібліотекарів, а також матеріали про історичні постаті краю, перші літературні альманахи на Закарпатті, ювілей Закарпатської організації Національної спілки письменників України, Закарпатського обласного центру дитячої та юнацької творчості «ПАДІЮН» тощо. У виданні опубліковані новаторські статті про знакові обличчя Закарпаття – театрального режисера Євгена Тищука, актора і режисера Василя Шершуна, телеведучу Ростиславу Джумурат, журналістів і творчих особистостей Олександра Масляника, Мар'яну Нейметі,

прозаїка Сергія Степу, художника Вадима Харабарука, літературознавицю Наталію Ребрик. Читач дізнається чимало цікавого про знакові постаті історії краю – Героя України Олександра Капуша, посла Сойму Карпатської України, одного з керівників Гуцульської Республіки Василя Климпуша, першого анестезіолога області Юлія Боршоша, священника, громадського діяча, діяча Пласту Кирила Феделеша, культурно-громадського діяча Семена Петрашка, літературознавця, мистецтвознавця, фольклориста Миколу Мушинку та багатьох інших.

Традиційно, окремим розділом подано календар знаменних дат і подій, які відзначатиме в 2026 році громадянство України та світу.

Укладачі залучили до роботи над написанням творчих портретів для календаря понад

два десятки фахівців з провідних культурних і наукових установ Закарпаття. Це – літературознавиці Євеліна Балла, Наталія Ребрик, письменники Олександр Гаврош, Василь Кухта, Олександр Масляник, Петро Ходанич, мистецтвознавці Михайло Сирохман, Оксана Гаврош, історики Володимир Мороз, Костянтин Куцов, Василь Олашин, театрознавиця Олеся Данилюк, журналісти Наталія Толочко, Тетяна Вашергелі, Ксенія Шокіна, музикознавець Тетяна Росул, бібліотекарі Марія Медведь, Іванна Когутич-Гаврош, Вікторія Воробець, медики Маргарита Гайсак, Наталія Вакула та інші.

У оформленні обкладинки календаря-щорічника використано фрагмент репродукції картини Павла Бездіра з циклу «Життя дерев». До речі, художнику в 2026 році виповнюється 100 років від дня народження.

ВТРАЧЕНИЙ УЖГОРОД: ІСТОРІЯ ЖИТТЯ ДИРЕКТОРА МАРГАРИНОВОГО ЗАВОДУ ФЕРЕНЦА ТРІБУСА

Закінчення. Початок на попередній сторінці

Його донька згадувала, що батько просто обожнював дружину, все життя звертався до неї на "ви". Напрочуд шанобливе ставлення

До слова, ще деякий час по війні Ференца не звільняли з посади директора маргаринового заводу, мабуть, не мали ким його замінити. Ференц же і в ті важкі

післявоєнні роки намагався бути корисним громаді. Коли чув, що в сім'ях знайомих забирали чоловіків у табори, допомагав їхнім дружинам, регулярно пакував їм маргарин, а часто й інші дефіцитні продукти. Але вже у 1946 році черга дійшла до самого Ференца Трібуса. Ні, його до таборів не забрали, але як безпартійного і ненадійного звільнили. Пізніше на посаду директора запросили Сергія Сташева, котрий до того був головою міськвиконкому, тобто фактично мером Ужгорода. Ференцу же запропонували очолити новостворену макаронну фабрику, на якій він працював майже до самої своєї смерті.

Але повернімося ще трохи назад, аби розповісти про житлові перипетії сім'ї. Річ у тім, що після війни будинок на Другетовій площі облюбували собі міліціонери. Колишні єврейські приміщення у дворі тоді пустували, тож міліціонери тимчасово там розмістилися, а через деякий час сказали Ференцу Трібусу, що його родина має протягом

трьох днів звільнити будинок, оскільки в ньому розмістять пункт міліції. Переїжджати сім'ї було нікуди, тож Ференц дуже бідкався. Саме тоді зустрів свого доброго знайомого – будівельника Йозефа Ковальчика, котрий, подекуди мав в Ужгороді 16 будинків. Ковальчик боявся, що ті будинки, в яких його сім'я не проживає, в нього відберуть, тому запропонував Трібусам переїхати до будівлі, в якій нині працює музей художника Федора Манайла. На той час простора квартира на

другому поверсі будівлі пустувала, тож Ференц радо погодився і перевіз туди дітей, дружину та її батьків. Там усі дружно жили 4 роки, аж поки художник Федір Манайло, котрий проживав на Моргіт-сітеті (у райончику, який до засипки Малого Ужа був островом – нині це вулиця Острівна і прилеглі ділянки), не просив Ференца з'їхати і повернути сім'ї будинок, який Йозеф Ковальчик заповів своїй доньці Марії – дружині художника. Так родини помінялися будинками.

У ті роки Трібусам було непросто.

Будинок, у якому проживали родини Сноха та Трібусів

Маргаринь
ДОЛЛИ И РОДИНЪ,

100% ая масть, искусственное изготовленіе наилучшаго сорта, гигиенически оборудованная.

Изготавливаетъ

УЖГОРОДСКАЯ ФАБРИКА
МАРГАРИНОВЪ АКЦ. ОБЩ.
ВЪ УЖГОРОДЪ.

Звиклі до життя у достатку, вони раптом опинилися на вулиці без власного житла, не знаючи, що буде завтра. Ференц намагався отримати дозвіл на виїзд в Угорщину, але Угорщина прийняти сім'ю відмовилася. Коли ж Ференц, котрий справді дуже багато куривав, помер у 55-річному віці від раку легенів, стало ще гірше. Ірен лишилася сама зі старенькими батьками й дітьми. Тоді на базар почали виносити з дому все: коштовності, посуд, картини, прекрасні гобелени, які вона вишивала. Аби прожити, так, до речі, робили і багато інших колись заможних ужгородських родин. Допомогали сім'ї вже діти, котрими Ференц Трібус точно би пишався. Вони стали такими же скромними й роботящими, як і він сам, цінували сім'ю понад усе. Антон був чудовим шахістом і спортсменом, у поважному віці з легкістю долав півмарафони. А Маріетта, котра і розповіла нам цю історію, 30 років свого життя пропрацювала на маргариновому заводі – підприємстві, яким колись керував її батько. Щодо старого будинку, в якому після війни знайшла прихисток сім'я Трібусів, то він так і стоїть на колишньому Моргіт-сітеті – такий собі острівець історії серед радянських багатопверхівок.

Тетяна ЛІТЕРАТИ
"Про Захід"

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ департаменту фінансів
та бюджетної політики Ужгородської
міської ради
09 січня 2026 року № 4

**Програма управління місцевим боргом
бюджету Ужгородської міської
територіальної громади на 2026 рік**

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

Назва Програми	Програма управління місцевим боргом Ужгородської міської територіальної громади на 2026 рік
Підстави для розробки Програми	- Ст. 16,17,18 Бюджетного кодексу України; - постанов Кабінету Міністрів України 01.08.2012 № 815 «Про затвердження Порядку здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням державним (місцевим) боргом», 16.02.2011 № 110 «Про затвердження Порядку здійснення місцевих запозичень», 14.05.2012 №541 «Про затвердження Порядку надання місцевих гарантій» (зі змінами); - рішення сесії Ужгородської міської ради: 16.11.2023 №1534 «Про надання місцевої гарантії у 2023 році» з метою реалізації субпроєкту «Створення системи міського електричного транспорту в м. Ужгород» відповідно до Фінансової угоди «Міський громадський транспорт ІІ» між Україною та Європейським інвестиційним банком, яка ратифікована Законом України від 17.02.2022 №2066-ІХ; 23.12.2025 № 2588 «Про бюджет Ужгородської міської територіальної громади на 2026 рік»,
Оприлюднення підготовки проєкту Програми	Не потребує
Дата затвердження Програми у новій редакції	09.01.2026
Замовник Програми	Ужгородська міська рада
Головний розробник Програми	Департамент фінансів та бюджетної політики Ужгородської міської ради
Відповідальні за виконання програмних заходів (головні виконавці)	Департамент фінансів та бюджетної політики Ужгородської міської ради
Основні цілі Програми	Ефективне управління фінансовим ресурсом міського бюджету для попередження фінансового ризику та своєчасного і повного виконання Ужгородською міською радою та її виконавчими органами зобов'язань за місцевим боргом.
Основні завдання Програми	1. Забезпечення гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії.
Розділи Програми	1. Показники рішення Ужгородської міської ради від 23.12.2025 № 2588 «Про бюджет Ужгородської міської територіальної громади на 2026 рік». 2. Боргові інструменти, за допомогою яких планується забезпечити фінансування бюджету Ужгородської міської територіальної громади у 2026 році. 3. Структура місцевого боргу бюджету Ужгородської міської територіальної громади на 2026 рік. 4. Оцінка ризиків. 5. Основними шляхами виконання програми. 6. Контроль за ходом виконання Програми.
Строки реалізації	2026 р.
Основні джерела фінансування заходів	Бюджет Ужгородської міської територіальної громади
Обсяг коштів міського бюджету	В межах коштів, передбачених в бюджеті Ужгородської міської територіальної громади на відповідний рік, зі змінами.
Система організації контролю за виконанням Програми	Контроль за виконанням заходів Програми здійснює Департамент фінансів та бюджетної політики Ужгородської міської ради Звітування про результати виконання програми здійснюється через три місяці після закінчення бюджетного періоду.

Загальні положення

Програма управління місцевим боргом бюджету Ужгородської міської територіальної громади на 2026 рік підготовлена відповідно до Порядку здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням державним (місцевим) боргом, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 серпня 2012 року № 815.

Метою програми є ефективне управління фінансовим ресурсом бюджету Ужгородської міської територіальної громади для попередження фінансового ризику та своєчасного і повного виконання міською радою, та її виконавчими органами зобов'язань за місцевим боргом.

Звіт про виконання Програми управління місцевим боргом бюджету Ужгородської міської територіальної громади за звітний бюджетний період буде сформовано не пізніше ніж через три місяці після закінчення бюджетного періоду.

1. Показники рішення Ужгородської міської ради від 23.12.2025 № 2588 «Про бюджет Ужгородської міської територіальної громади на 2026 рік»

Ужгородською міською радою з метою реалізації субпроєкту «Створення системи міського електричного транспорту в м. Ужгород», відповідно до Фінансової угоди «Міський громадський транспорт ІІ» між Україною та Європейським інвестиційним банком, яка ратифікована Законом України від 17.02.2022 №2066-ІХ, прийнято рішення №1534 від 16 листопада 2023 року «Про надання місцевої гарантії у 2023 році» комунальному підприємству «Ужгородський муніципальний транспорт» Ужгородської міської ради. Місцева гарантія забезпечує виконання боргових зобов'язань за позикою, що залучається з метою оновлення рухомого складу громадського транспорту шляхом закупівлі 10 нових електробусів та зарядних станцій у рамках реалізації субпроєкту «Створення системи міського електричного транспорту в м. Ужгород» основними умовами якої є:

обсяг та валюта позики – до 3 900 000 (три мільйони дев'ятсот тисяч) євро;
строк позики становить до 22 (двадцяти двох) років для кожного траншу, включаючи пільговий період до 5 (п'яти років) років;
погашення кожного траншу планується здійснювати частковими платежами у дати виплати, зазначені у відповідній пропозиції вибірки, згідно з умовами графіка погашення.

Витрати бюджету Ужгородської міської територіальної громади в 2026 році для забезпечення гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії передбачено в сумі 5 809 765 грн, що можуть надаватися у разі нестачі власних коштів підприємства на виконання зобов'язань за кредитними угодами.

Відповідно до листа Міністерства фінансів України від 16.10.2025 № 19030-08/23-5/29696 «Щодо надання інформації» повідомили дату вибірки кредитних коштів -15.10.2025 року (від-

ЗакОД-КБ-НВКЛ.

Між публічним акціонерним товариством акціонерним банком «Укргазбанк» та Ужгородською міською радою підписаний кредитний договір про надання кредиту у формі невідновлювальної відкритої кредитної лінії від 02 вересня 2021 року №618/2021/ЗакОД-КБ-НВКЛ.

Валюта запозичення – національна валюта України, гривня.

Період, на який здійснюється запозичення – 5 років, з можливістю дострокового погашення кредиту (період дії ліміту – до 01.09.2026 року). Сплата відсотків за користування залученими коштами здійснюється щомісячними платежами у строки та згідно з умовами, встановленими кредитним договором.

Погашення кредиту здійснюється щомісячними платежами у разі досягнення рівня заборгованості встановлені графіком зменшення загального ліміту невідновлювальної відкритої кредитної лінії до кредитного договору.

Протягом 2021-2022 років відповідно до заявок головних розпорядників бюджетних коштів – департаменту міського господарства та управління капітального будівництва (правонаступник – департамент міської інфраструктури), кредит отримано в загальній сумі 40 580,21 тис. грн., який достроково погашено у 2022 році (у зв'язку з зростанням облікової ставки НБУ з 10% до 25 %).

Кредитний договір від 02 вересня 2021 року №618/2021/ЗакОД-КБ-НВКЛ залишається чинним та рішенням LXXIII сесії Ужгородської міської ради VIII скликання від 25.09.2025 № 2437 «Про зміни до бюджету Ужгородської міської територіальної громади на 2025 рік» відновлено вибірку кредитних коштів та заплановано отримання кредитних коштів в сумі 14 035,1 тис. грн.

Відсоткова ставка за користування кредитними коштами – 18,79% (розмір Облікової ставки НБУ (15,5% станом на 12.12.2025 року) плюс маржа – 3,29%) річних. Процентна ставка за строковою заборгованістю змінюється наступного дня за днем, у який відбувається зміна розміру облікової ставки НБУ, але не може бути більшою за 25,0%.

Розмір облікової ставки НБУ станом на 12.12.2025 року склав – 15,5% . Відповідно, розмір відсоткової ставки за користування кредитними коштами станом на початок 2026 року складає 18,79%.

Видатки по обслуговуванню місцевого боргу по вказаному кредиту, рішенням LXXVI сесії Ужгородської міської ради VIII скликання від 23.12.2025 № 2588 «Про бюджет Ужгородської міської територіальної громади на 2026 рік» передбачено в сумі 975,1 тис. грн. Погашення основної суми боргу заплановано у сумі 12 631,6 тис. грн. Станом на 01.01.2026 року боргові зобов'язання по даному запозиченню складають 12 631,6 тис. грн..

2. Боргові інструменти, за допомогою яких планується забезпечити фінансування бюджету Ужгородської міської територіальної громади у 2025 році

2.1 Протягом 2026 року фінансування бюджету Ужгородської міської територіальної громади в частині надання коштів для забезпечення гарантійних зобов'язань здійснюватиметься за рахунок надходжень до бюджету розвитку, а саме:

– надходжень до бюджету розвитку коштів: від приватизації та відчуження майна, що перебуває в комунальній власності територіальної громади міста Ужгород; від продажу земельних ділянок несіельськогосподарського призначення, що перебувають у комунальній власності територіальної громади міста Ужгород;
– коштів, що передаються із загального фонду бюджету до бюджету розвитку (спеціального фонду).

Видатки на обслуговування місцевого боргу здійснюються за рахунок надходжень загального фонду.

2.2. Періодичність погашення боргових зобов'язань – у строки та згідно з умовами, встановленими кредитними договорами.

3. Структура місцевого боргу бюджету Ужгородської міської територіальної громади на

№ п/п	Напрямок діяльності (завдання)	Перелік заходів	Термін виконання	Джерела фінансування	Прогнозні обсяги фінансування, тис. грн	Очікувані результати
1	Підтримка комунальних підприємств у разі нестачі власних коштів підприємств в частині виконання зобов'язань за кредитними угодами, гарантом яких є Ужгородська міська рада	Забезпечення наповнення спеціального фонду - бюджету розвитку	Впродовж 2026 року	Кредитування комунальних підприємств (Надання коштів для забезпечення гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії)	5 809,8	Гарантоване виконання зобов'язань інвестиційних проєктів

2025 рік

3.1. Граничний обсяг надання місцевих гарантій та граничний обсяг гарантованого місцевою радою боргу на 2026 рік визначений у сумі 186 209 885 грн.

3.2. Погашення гарантованого боргу здійснюватиметься до 2037 року включно.

Погашення внутрішнього місцевого боргу здійснюватиметься до 01.09.2026 року.

4. Оцінка ризиків

4.1. Відповідно до абзацу першого частини третьої статті 18 Бюджетного кодексу України середньорічний прогнозований обсяг доходів загального фонду місцевого бюджету Ужгородської міської територіальної громади без урахування доходів визначених пунктом 1 частини першої статті 64 та міжбюджетних трансфертів станом на 01.01.2026 року складає 730 953,8 тис. грн.

4.2. Межа загального обсягу місцевого та гарантованого боргів бюджету Ужгородської міської територіальної громади на 2026 рік складає 1 461 907,7 тис. грн. (730 953,8 тис. грн.*200 %).

Питома вага загального обсягу місцевого боргу та гарантованого боргу у видатках бюджету Ужгородської міської територіальної громади на 2026 рік становитиме 8,2 %.

4.3. Загальний обсяг місцевого та гарантованого міста боргу на 2026 року визначений в розмірі 186 209 885 грн., що відповідає вимогам частини 3 статті 18 Бюджетного кодексу України (загальний обсяг місцевого боргу та гарантованого міською територіальною громадою боргу станом на кінець бюджетного періоду не може перевищувати 200 відсотків середньорічного обсягу доходів загального фонду місцевого бюджету, які надійшли за три попередні бюджетні періоди).

4.4. Обсяг платежів по забезпеченню гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під місцеві гарантії може бути вищим/нижчим за прогнозований у разі зміни курсу гривні до іноземної валюти (євро). Курс євро в 2026р. прогнозується в розмірі 50,2875 грн.

Під час виконання Програми управління боргом можуть виникати ризики, у тому числі спричинені викликами і загрозами, пов'язаними з російською агресією, а саме:

– бюджетний – ризик значного недовиконання дохідної частини бюджету міської територіальної громади, що може призвести до невиконання зобов'язань за погашення та обслуговування боргу;
– валютний – ризик зміни офіційного курсу національної валюти до іноземної валюти, в якій є зобов'язання за боргом;
– відсотковий – ризик зростання плаваючих відсоткових ставок, передбачених умовами діючих зобов'язань за боргом та інші ризики.

5. Основними шляхами виконання програми є:

5.1. Забезпечення виконання бюджету міської територіальної громади.

5.2. Недопущення заборгованості в процесі погашення місцевого та гарантованого боргу, а також платежів з обслуговування.

5.3. Недопущення перевищення граничної межі місцевого боргу, а також межі видатків на обслуговування місцевого боргу, встановлених Бюджетним кодексом України.

6. Контроль за ходом виконання Програми

6.1. Результати роботи, щодо здійснення запозичень, надання місцевих гарантій, погашення місцевого боргу висвітлюватимуться у інформації про виконання бюджету Ужгородської міської територіальної громади за звітний період на офіційному сайті Ужгородської міської ради «rada-uzhgorod.gov.ua» та в реєстрах місцевих запозичень (місцевих гарантій) розмішених на офіційному сайті Міністерства фінансів України.

6.2. Звіт про виконання Програми за звітний бюджетний період буде сформовано не пізніше ніж через три місяці після закінчення бюджетного періоду.

6.3. Основні напрями діяльності та заходи програми відображені в додатку до програми управління місцевим боргом бюджету Ужгородської міської територіальної громади на 2026 рік (додається).

Директор департаменту фінансів та бюджетної політики Ужгородської міської ради Леся ГАХ

Додаток 1 до Програми управління місцевим боргом бюджету Ужгородської міської територіальної громади на 2026 рік

НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЗАХОДИ ПРОГРАМИ УПРАВЛІННЯ МІСЦЕВИМ БОРГОМ на 2026 рік:

ГОРОСКОП

ОВЕН

На початку тижня на вас очікують неабиякі професійні успіхи і кар'єрний ріст, у вихідні – вишуканий відпочинок та романтичні стосунки. Фінансова картина буде стабільною, можливі навіть неждані прибутки.

ТЕЛЕЦЬ

Початок тижня може видатися занадто клопітким: імовірні певні непорозуміння та різноманітні перешкоди у здійсненні задумів. Утім, доволі швидко відновите порушену життєву рівновагу і наведете в усьому цілковитий лад.

БЛИЗНЯТА

Імовірні суттєві кар'єрні зрушення – можете посісти давню омріяну посаду чи отримати нову престижну роботу і, відповідно, підвищення окладу. Грошей вистачатиме не тільки на необхідне, а й на те, що давно хотіли.

РАК

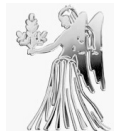
Потрібно чітко визначити, чого саме хочете від життя. Потім окресліть суть своїх прагнень і тактику задля їх здійснення. За умови наполегливого руху до мети ви неодмінно її досягнете.

ЛЕВ

На вас чекає багато справ, що стосуються професійного боку життя. І ви неодмінно з ними впораєтесь завдяки власним зусиллям, що базуватимуться на відповідальності.

ДІВА

Матимете матеріальний достаток і професійне визнання, злагоду в домі та добре самопочуття. А ті, кого здолає вірус зіркової хвороби, стовідсотково спіймають облизня.

ТЕРЕЗИ

Період сприятиме трудівникам і мислителям, натомість лінивих і безвідповідальних змусить борсатися в копиці нескінченних проблем.

СКОРПІОН

Тиждень подарує нові горизонти і прагнення. З'явиться чудова можливість підвищити професійний рівень, досягти вагомих здобутків. Період принесе кардинальні зміни в особистому житті.

СТРИЛЕЦЬ

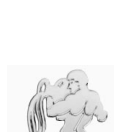
Ситуація стабілізується – як у професійній діяльності, так і в особистих стосунках. За умови, якщо ви не вдаватиметесь до ризикованих експериментів та в усьому оминатимете гострі кути.

КОЗОРИГ

Вийдете переможцем із найскладніших ситуацій та успішно розв'яжете найзаплутаніші проблеми. Всі старання, сумлінність і витривалість будуть належним чином винагороджені.

ВОДОЛІЙ

Ті, хто досі не визначив своїх пріоритетів, блукатимуть у сумнівах і нічого путнього не доб'ються. Здоров'я занепокоєння не викликати, якщо ви будете в усьому обережними.

РИБИ

Самотніх чекає велике кохання, одружені насолоджуватимуться сімейною іділією. А в тих, у кого в особистому житті все було складно, врешті-решт усе визначиться.

АНЕКДОТИ

Якщо вас лякає ваш вік, спробуйте перевести його в долари. І ви зрозумієте, як це насправді мало.

– Я вже два тижні працюю, як Тато Карло.

– Тато Карло був алкоголіком та невдахою.

– А я так і сказав...

– Як зрозуміти, що справді любиш? Що нарешті покохала того єдиного, з рідною душею і на все життя.

– Тоді, коли ти розумієш, що готова псувати все життя лише йому, і нікому іншому.

Ріелтор – це людина, яка завжди доступно й логічно пояснить, що за такі гроші ти квартиру ніколи не продаси, і за такі ж гроші таку ж саму квартиру ніколи не купиш.

Покупець – продавцю:
– Ви мені вчора про-

дали бракований будильник!
– Він не бракований, а людяний.

Шановні батьки, навчайте своїх дітей їсти лівою рукою. Потім, сидячи за комп'ютером, вони подякують вам.

– Аби якнайшвидше заснути, я рахую овець.

– Гарний спосіб, якщо ти не параноїк. Ось я вчора двох недорахувався

і всю ніч пролежав, не заплющуючи очей, боячися, що десь поруч вовк.

– Мико, я маю тобі сказати: ми з тобою розлучаємося, так буде краще.

– Для кого краще?
– Ти його не знаєш...

– Що таке дієта?

– Це помирання від голоду з метою пожити трохи довше.

Важливе для себе та своєї дружини відкриття зробив громадянин Петренко. Він помітив, що робота – жіночого роду, а відпочинок – чоловічого.

Чоловік прийшов додому з роботи без настрою, але дружина одразу поділилася з ним поганим.

– Коханий, ця сукня мене не робить гладшою?

– А ця сорочка не робить мене лисішим?

– Але ж ти й так лисий. Ах ти ж...

ЯК ПОЛЕГШИТИ ДИХАННЯ ПРИ ЗАСТУДІ

Закладеність носа – один із найпоширеніших симптомів застуди та сезонної алергії. Полегшити дихання можна не лише ліками, а й за допомогою їжі. Деякі продукти містять біоактивні сполуки, які зменшують запалення та сприяють очищенню носових проходів.

Теплий бульйон традиційно вважають «їжею для одужання», і не без підстав. Рідина допомагає розріджувати слиз, а тепла пара – зменшувати закладеність пазух. Особливо часто згадують курячий бульйон, якому приписують легкі протизапальні властивості та здатність полегшувати симптоми застуди.

Схожий ефект має й теплий чай. Гарячий напій зволожує слизові оболонки, а пара сприяє тимчасовому відкриттю носових ходів. У зеленому чаї містяться антиоксиданти-катехіни, які можуть зменшувати тривалість нежитю. Додаткову користь можуть дати трав'яні чаї, хоча наукові докази їхньої ефективності залишаються обмеженими.

Мед, доданий до чаю, також може бути корисним. Він має антиоксидантні й імуностимулювальні властивості, полегшує кашель і сприяє відходженню мокротиння. Водночас мед категорично не рекомендують дітям до одного року.

Тимчасово «пробити» ніс здатна гостра їжа. Перець чилі містить капсаїцин, а васабі, гірчиця й хрін – алілізотіоціанат. Ці речовини подразнюють слизову оболонку, стимулюють виділення слизу й можуть швидко зменшити закладеність. Утім, надмірна кількість гострого може спричинити зворотний ефект – посилення запалення та дискомфорту.

Ще один несподіваний помічник – ананас. У ньому є фермент бромелайн, який допомагає розріджувати слиз і має протизапальну дію.

Водночас при закладеності носа варто обмежити алкоголь, який сприяє зневодненню та запаленню, а у чутливих людей може провокувати вивільнення гістаміну. Не рекомендують і надлишок цукру, що посилює запальні процеси. У деяких людей симптоми також загострюють продукти з високим вмістом гістаміну – сири, перероблене м'ясо, квашені продукти, вино, пиво, а також окремі овочі й фрукти.

Лікарі наголошують: якщо закладеність не минає понад 10 днів, з'являється висока температура, утруднене дихання, зневоднення або неможливість їсти й пити, варто звернутися по медичну допомогу. У таких випадках самолікування може бути небезпечним.

ЩО ЇСТИ ПІД ЧАС ЗАСТУДИ: ПРОДУКТИ ДЛЯ ШВИДШОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Під час застуди апетит часто зникає, але правильно підібрані страви можуть полегшити симптоми та підтримати імунітет. Продукти з протизапальними й антиоксидантними властивостями здатні зменшити запалення, пришвидшити відновлення організму та навіть знизити ризик повторних застуд у майбутньому.

Серед продуктів, які найчастіше радять під час застуди, – апельсини, мандарини, грейпфрути та лимони. Вони багаті на вітамін С, який підтримує імунну систему, хоча надто кислі соки можуть подразнювати горло.

Фахівці також звертають увагу на продукти з високим вмістом антиоксидантів. Чорниця, журавлина, броколі, зелений чай та червона цибуля містять кверцетин – сполуку, яка, за даними досліджень, може знижувати ризик застуди. Подібний ефект мають і жирна риба, часник, імбир, цибуля і куркума.

Для полегшення нежитю і кашлю інколи радять перець чилі – капсаїцин у його складі може зменшувати симптоми. Імбир і часник відомі своїми антимікробними та протизапальними властивостями, а ромашковий чай допомагає заспокоїти горло й підтримати імунітет. Водночас вагітним і людям з важкими алергіями варто спершу порадитися з лікарем.

Окремо фахівці згадують мед, який може бути ефективнішим за деякі сиропи від кашлю, але його не можна давати дітям до року. Куркума завдяки куркуміну, вишні з високим вмістом вітаміну С та сполуками, що покращують сон, морква з бета-каротином, лисова зелень, ківі та жирна риба також входять до переліку продуктів, які підтримують організм під час хвороби.

• Газета "Ужгород" • Засновник: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" •
• Видавець: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" • Головний редактор Олексій МЕГЕЛА •

АДРЕСА: пл. Жупанатська, 3 (у дворі Художнього музею) ДЛЯ ЛИСТІВ: 88000, УЖГОРОД, пл. Жупанатська, 3.
ТЕЛ./ФАКС: 61-63-43, 050 549 7314. E-MAIL: gazeta.uzhgorod@gmail.com

Свідоцтво про реєстрацію: №721/313Р серія 3Т від 30.01.2019. Р/р UA56 305299 00000 26005023600678
у Приватбанку м. Ужгорода, МФО 305299, код ЄДРПОУ 25439910. Ідентифікатор медіа: R30-01427
Номер видрукувано: "А-Прінт", м. Тернопіль, тел. (0352) 52-27-37. www.a-print.com.ua.
Тираж 1050 екз. Замовлення № 74.

• Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації та оголошень – рекламодавці. • Редакція може не поділяти поглядів авторів. • Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. • Гонорар виплачується тільки за замовленими матеріалами. • Передплатний індекс газети "Ужгород" – 41807.